

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Petrklíč s. r. o.

735 42 Těrlicko 243

Identifikátor zařízení: 600 000 974

Zřizovatel: Hildegarda Skulinová, 735 42 Těrlicko 589

Školský úřad Karviná, Mírová 1429, 736 01 Karviná-Nové Město

Termín konání orientační inspekce: 22. a 27. června 2000

Čj.	143 240/00-11050
Signatura	on3at324

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Petrklíč s.r.o., Těrlicko má tři součásti: mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu, jejím deklarovaným předmětem činnosti je provoz mateřské školy a školní družiny - hlídání dětí v rozsahu živností volných. Dle přehledu docházky zařízení navštěvuje v mateřské škole 46 dětí s pravidelnou a 17 dětí s nepravidelnou docházkou (maximálně tři dny v měsíci) a třicet dětí školní družinu. Školní jídelnu využívá maximálně 150 interních i cizích strávníků.

Budovu sdílí spolu se základní školou a mateřskou školou, obojí s polským vyučovacím jazykem. Společně užívají vchod, šatny, hygienická zařízení, kuchyně a tělocvičnu. Prostorové podmínky celého zařízení jsou dobré, vybavení nábytkem i školními pomůckami je na standardní úrovni. Areál části školní zahrady je upravený, prostorově slouží k rekreačním činnostem i jako učebna v přírodě.

Budova školy utrpěla při povodních v roce 1997. Zdi nasály spodní vodu, omítky a zdivo odpadávají, poškozeny jsou všechny suterénní místnosti: kuchyně, jídelny, chodby a sklady, vchod do dvora. Estetická úroveň těchto prostorů je velmi nízká. Plánované opravy zatím neproběhly.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Výchovně vzdělávací činnost je plánována dle Programu výchovné práce - MŠ ČSR 1983, č. j. 33 483/83/201 a následně z něho rozpracovaných standardizovaných časově tematických plánů. Vlastní tematické plány výchovně vzdělávací činnosti jsou zpracovávány na jednotlivé týdny. Obsahují úkoly k jednotlivých výchovným složkám s návrhem metod a forem jejich realizace. Stanovené úkoly však i nadále neodpovídají heterogennímu složení tříd, jak bylo zjištěno již při orientační inspekci 9. dubna 1998, jelikož nejsou vymezeny zvlášť pro mladší a zvlášť pro starší děti.

Personální podmínky vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti jsou na nízké úrovni, jelikož z pěti pedagogických pracovníků absolvovaly pouze dvě (včetně ředitelky) střední pedagogickou školu. Jedna absolvovala gymnázium, další rodinnou školu a třetí, která sice dálkově studuje střední školu, mimo obor předškolní pedagogiky, je vyučena. Pro talentované děti jsou vytvořené podmínky pro jejich osobnostní rozvoj (anglický jazyk, hra na flétnu, keramický kroužek a další). Hrová forma výuky anglického a německého jazyka je zajišťována externisty. Vzhledem ke stanoveným cílům předškolního zařízení se děti pravidelně zúčastňují individuálně i kolektivně různých výtvarných soutěží (např. Požární ochrana očima dětí, Pozdrav Zemi aj.). Stravování je zajišťováno vlastní školní jídelnou, která je umístěna ve vlhkém suterénu budovy. O činnosti a úrovni školní jídelny, jelikož byla hodnocena při samostatné inspekční činnosti se specifickým zaměřením, vypovídá inspekční zpráva čj. 143 40/00-5096. Na základě zjištěných skutečností byla hodnocena jako dobrá. Mateřskou školu navštěvují čtyři děti s odloženou školní docházkou, pro které byla až v závěru školního roku zajišťována příslušná dokumentace. Rovněž pro ně nebyly zpracovány individuální plány výchovně vzdělávací činnosti.

Ve sledovaných činnostech byla v jednom oddělení patrná převaha frontálních forem práce při realizaci výchovně-vzdělávacího procesu. V dalším oddělení byla lépe promyšlená organizace jednotlivých činností se začleněnými úkoly, které u dětí podporovaly rozvoj samostatného

myšlení. Vzhledem k nízkému počtu dětí v odděleních bylo používání hraček a pomůcek omezeno na minimum. Ve vlastní pedagogické činnosti bylo omezeně využíváno kontroly správného provádění zadaných úkolů, což se markantně projevilo v ranním cvičení. Děti nebyly vedeny ke správnosti provádění cviků a bylo málo dbáno na správnost výchozí polohy. Citelným nedostatkem je nedomyšlená organizace režimových prvků, kdy prostojí, které vznikají při čekání dětí na další činnost, nejsou efektivně využívány a dětem v danou dobu není poskytována žádná smysluplná činnost, kterou lze v těchto situacích realizovat. Společenské a kulturní návyky jsou u dětí rozvíjeny, i když ne vždy je podporována samostatnost dětí. Toto chybí hlavně v sebeobsluze při stolování, což je dáno vytvořenými podmínkami v suterénní školní jídelně s malým prostorem pro individuální pohyb dětí.

Motivace dětí byla omezená na nezbytně nutnou. Činnost dětí byla realizována spíše na základě pokynů učitelek, než na základě aktivizující motivace. V průběhu dne byla sporadicky využívána literární a hudební tvorba pro děti ať už k samostatnému projevu dětí nebo k jejich motivaci. Hodnocení je z velké části uskutečňováno dle názoru učitelek, nahodile je zařazována možnost sebehodnocení a vzájemného hodnocení mezi dětmi, čímž je do jisté míry omezen jejich osobnostní rozvoj.

Pravidla jednání jsou známá a jsou dětmi respektována. Z hospitací byly zřejmé pozitivní vzájemné vztahy mezi učitelkami a dětmi i mezi dětmi navzájem. Vyváženost verbálního projevu dětí a učitelek není optimální. V průběhu řízených činností byly dětem kladeny problémové otázky a zadávány úkoly k samostatné práci dětí se snahou o respektování individuálních věkových zvláštností dětí.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

V plánování jsou začleněny základní výchovné složky a k nim stanoveny základní úkoly. I nadále v plánech není zohledněno dané věkové složení tříd a potřeba individuálních plánů pro děti s odloženou školní docházkou. Celkově lze tuto oblast hodnotit jako ještě vyhovující. Vzhledem k nízkému procentu aprobovaných učitelek jsou personální podmínky pouze na dobré úrovni. Materiální a prostorové podmínky jsou standardní. Organizace výchovně-vzdělávací činnosti, která není dořešena ve všech aspektech denního režimu, používané metody a formy práce mají na dobré úrovni. Interpersonální vztahy jsou na velmi dobré úrovni. Verbální projev a jeho vyváženost jsou pouze na dobrém stupni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Roční plán práce školy na daný školní rok vychází z analýzy předcházejícího období, plnění úkolů uplynulého roku se zřetelem na správný tělesný a psychický vývoj dítěte a hodnocení jednotlivých tříd. Stanovené hlavní cíle jsou kvalitativně na vyšší úrovni než v předcházejícím období. Vymezené úkoly a prostředky, jejich uskutečňování vychází z reálných možností, které škola má, z prostředí, ve kterém se nachází a v neposlední řadě ze zkušeností a poznatků aprobovaných učitelek, doplňovány samostudiem a výsledky kontrolní a hospitační činnosti ředitelky. Průběžné úkoly jsou zaměřeny na rozvíjení mravní a citové výchovy za iniciativní podpory a spolupráce s rodinou, dále na jednotlivé složky estetické výchovy.

Plánování činnosti se od doby konání orientační inspekce v dubnu 1998 zkvalitnilo a jeho úroveň je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Organizace celkově je stanovena vlastním vnitřním řádem, který obsahuje základní pokyny pro účastníky provozu všech zařízení. Organizační struktura zařízení je však málo přehledná. Vnitřní řád mateřské školy, se kterým byli seznámeni zaměstnanci i rodiče, postihuje práva i povinnosti rodičů. Školné je vybíráno v souladu s obecní vyhláškou. Pedagogická dokumentace je vedena na doporučených tiskopisech. Vedení přehledu docházky nemá trvalý průkazný charakter (samostatné volné listy). Informace uvnitř zařízení jsou předávány formou osobního kontaktu. Učitelky nemají k dispozici svou místnost, která by měla funkci sborovny, naprosto chybí systém vývěsek nebo tabulí. Rodičům jsou určeny nástěnky ve vstupní části a šatně. Vnitřní systém řízení MŠ spočívá zejména v operativním osobním kontaktu se zaměstnanci a dále formou pedagogických a provozních porad. Dle všech zjištění je struktura vnitřní spolupráce dobrá. Spolupráce s rodiči je ředitelkou školy hodnocena jako velmi dobrá. Rodiče jsou o výchovně vzdělávací činnosti informováni prostřednictvím schůzek, dále formou každodenního osobního styku při předávání dětí a na společných akcích. V mateřské škole je stabilně v rámci nadstandardních aktivit nabízena výuka anglického a německého jazyka, která je zajišťována externími spolupracovníky, dále hra na flétnu, výroba keramiky, pro kterou z důvodu vytopených suterénních místností není ještě vytvořeno odpovídající prostředí.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání má dobrou úroveň. Pozitivně lze hodnotit nabídku nadstandardních aktivit, které kladně ovlivňují celkovou činnost mateřské školy.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka reaguje na nové podněty a tendence v předškolní výchově, snaží se je realizovat v praxi. Další vzdělávání není zajišťováno systematicky a je v něm patrný prvek nahodilosti. Značné rezervy má škola v práci se začínajícími nebo nekvalifikovanými učitelkami. Z pěti pedagogických pracovníků tři učitelky nesplňují podmínky pedagogické a odborné kvalifikace. I přes tuto závažnou skutečnost nejsou určeny uvádějící učitelky, chybí propracovaná struktura náslechů, rozborů a vzájemných návštěv.

Základním nástrojem řízení je porada se zaměstnanci, která je svolávána pravidelně a podle potřeb i mimo termín. Ze zápisů je zřejmé, že jsou projednávány koncepční i organizační záležitosti daného období, chybí však jasné a kontrolovatelné závěry.

Řídící práce ředitelky se blíží k autokratickému stylu s dominantním postavením ředitelky, na změnách podřízení pracovníci neparticipují. Vedení a motivování je ještě vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní a hospitační činnosti je přílohou ročního plánu, zaměřuje se na průběžnou kontrolu provozu MŠ a dále na kontrolu průběhu pedagogické činnosti. Hospitační činnost je ředitelkou školy písemně dokladována, obsahuje závěry, doporučení i podpisy učitelek. Plán hospitací se zaměřuje na pedagogický styl v práci učitelek, na individuální přístup k dětem a plnění úkolů ročního plánu v každodenní výchovné činnosti. Sledované cíle při hospitacích i při kontrolní činnosti vycházejí z vypracovaného ročního plánu činnosti. Ve školním roce 1999/2000 byla hospitační činnost ředitelky realizována dle plánu. Ředitelka vykonala celkem šestnáct hospitací. Všechny hospitační cíle byly sledovány v obou třídách, v záznamech byla ředitelkou konstatována dobrá úroveň sledovaných jevů. Nebyly zjištěny nedostatky, tudíž nevyvstala ze strany ředitelky potřeba dalšího efektivního využívání hospitační činnosti v rozvíjení pedagogické činnosti.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky je plánována souladu s vytýčenými úkoly školy, realizována a zaznamenávána průběžně. Celkově lze konstatovat zkvalitnění této oblasti a i přes uvedené nedostatky úroveň hodnotit jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení, hlavně oblast plánování, realizace a záznamy z kontrolní činnosti jsou na kvalitativně lepší úrovni než při poslední orientační inspekci. Organizace provozu vypovídá o určitých zjevných nedostatcích, které nejsou řešeny z globálního hlediska. Oblast řízení je možno hodnotit jako dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina, která zahájila činnost (provoz) ve školním roce 1997/98 má jedno oddělení s celkovým počtem 30 zapsaných žáků, provoz zabezpečují dvě pedagožky, z nichž jedna nemá odbornou ani pedagogickou způsobilost, druhá, ředitelka školy, má pouze pedagogickou způsobilost. Pracovní úvazek obou pracovníků je 100%, s výkonem v obou zařízeních – mateřské škole a školní družině. Rozsah denního provozu družiny je stanoven ráno od 6:00 do 8:00, kdy jsou žáci odvedeni do školy, odpolední provoz začíná přivedením 1. skupiny žáků a končí jejich odchodem v 15:30, v pátek v 16:00 hodin.

Družina zaujímá jednu hernu příměstí a podle obsahu odpoledního zaměstnání se žáci přemísťují do dalších prostorů mateřské školy nebo zahrady. Prostorové podmínky jsou dobré, mohou být využívány také ostatní školní prostory, zejména tělocvična. Prostředí je estetické a bezpečné, s dostatečným hygienickým zázemím. Materiálně je družina standardně vybavena pro různorodou zájmovou činnost, K pobytu v přírodě slouží úpravná a prostorná školní zahrada. Pitný režim je celodenně zajištěn.

Celoroční plán ŠD je zaměřen na odpočinkovou rekreační a zájmovou činnost, vychází z kalendáře osvědčených, tradičních i aktuálních akcí školy a obce. Rozborem výkazů a týdenních plánů bylo zjištěno, že pozornost je věnována hře, dramatickým disciplínám, pestrým výtvarným aktivitám, pohybu a tematickému pobytu v přírodě. Žáci mohou pracovat v zájmových kroužcích: výtvarném, keramickém, tanečním, hudebním (hra na flétnu), angličtina – němčina. Činnost je každoročně zakončena motivovaným třídním tábořením na školní zahradě.

Režim školní družiny je součástí Vnitřního režimu mateřské školy, obsahuje zásady provozu, je volně k dispozici rodičům i žákům na veřejné vývěsce. V povinné dokumentaci není důsledně vyřešena evidence žáků a údaje o jejich pobytu v zařízení. Výše příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD byla stanovena ve výši 100,- Kč za žáka na měsíc. Vybraná částka je využívána na mzdy vychovatelek a na nákup pomůcek a potřeb ŠD. Konkrétní využití této částky je hodnoceno jako efektivní.

V době konání inspekce se projevila ukázněnost a zájem dětí pro danou činnost, vztahy mezi vychovatelkou a žáky jsou vstřícné a přátelské.

Prostorové podmínky jsou dobré. Provoz školní družiny je po personální i materiální stránce zajištěn, výchovně vzdělávací činnost je plánována, její zaměření je motivované.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 15 247/99-21.
- Živnostenský list čj. 93/637559/1087/Kr ze dne 26. 11. 1993.
- Živnostenský list čj. 99/637886/5722/Kr ze dne 28. 9. 1999.
- Rozhodnutí okresního hygienika čj. 15094/23121/Sant. ze dne 2. 12. 1993.
- Roční plán práce + přílohy, týdenní tematické plány výchovně vzdělávací práce.
- Pedagogická dokumentace.
- Vnitřní řád zařízení.
- Zápisy z pedagogických a provozních porad.
- Zápisy z kontrolní činnosti ředitelky.
- Výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 1998/99.
- Výroční zpráva o činnosti školní družiny za školní rok 1998/99.
- Hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Upravená školní zahrada umožňuje realizaci sportovních a rekreačních aktivit a je využívána i pro společné akce rodičů s dětmi.
- Činností školní družiny a stálou nabídkou nadstandardních aktivit vychází mateřská škola vstříc zájmu rodičů i obce.

Negativa

- Nepřesně vedené údaje o počtu dětí navštěvujících obě součástí zařízení.
- Opětovně zpracované plány výchovně-vzdělávací činnosti nedůsledně respektují věkové složení jednotlivých tříd.
- Celková estetika prostředí je při srovnání s běžnými MŠ spíše podprůměrná, zaměřuje se převážně na běžnou instalaci dětských prací v šatnách a na chodbě. Není řešena celistvě.
- Převažuje práce neaprobovaných učitelek (60%).

Doporučení

- Vlastní plány výchovně vzdělávací činnosti zpracovávat dle aktuálních podmínek dvoutřídní mateřské školy.
- Zkvalitnit administrativní stránku řízení školy (evidence dětí, dokumentace o dětech s odloženou školní docházkou, rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy). Zavedené a používané dokumenty vyplňovat ve všech náležitostech (přehled výchovné práce školní družiny, přehled docházky).
- Zpřesnit organizaci zařízení a jeho jednotlivých součástí. Zkvalitnit celkovou organizaci provozu mateřské školy, odstranit z denního režimu nevyužité časové momenty.

- Zvýšit počet kvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Při dílčím hodnocení činnosti mateřské školy nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Z inspekčního zjištění vyplývá, že mateřská škola zajišťuje standardní předškolní výchovu podporující zdravý tělesný, psychický a sociální rozvoj dětí. V činnosti mateřské školy je důraz kladen na spolupráci s rodiči a zájmové aktivity. Celkovou úroveň lze hodnotit jako dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marcela Orságová	Orságová v. r.
Členka týmu	Mgr. Šárka Hanušová	Šárka Hanušová v. r.

V Karviné dne 28. července 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 8. 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Hildegarda Skulinová	Skulinová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Karviná, Mírová 1429	2000-08-23	143 249/00-11050
Zřizovatel Hildegarda Skulinová, 735 42 Těrlicko 589	2000-08-07	143 240/00-11050

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.